



T.C.
AİLE VE SOSYAL HİZMETLER BAKANLIĞI
Strateji Geliştirme Başkanlığı

7/46477 GK17

Sayı : 30671023-610- 325
Konu : Soru Önergesi (7/46477)

26.10.2021

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

İlgi : 11.06.2021 tarihli ve 827025 sayılı yazınız.

İlgi yazı ekinde alınan İstanbul Milletvekili Sayın Dr. M. Sezgin TANRIKULU tarafından Bakanlığımıza yöneltilen 7/46477 Esas Numaralı yazılı soru önergesine, Türkiye Büyük Millet Meclisi İçtüzüğü'nün 99 uncu maddesi uyarınca hazırlanan cevabi yazımız ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.


Derya YANIK
Bakan

Ek: Cevap Metni (3 sayfa)

İstanbul Milletvekili Sayın **Dr. M. Sezgin TANRIKULU**'na Ait 7/46477 Esas Numaralı Yazılı
Soru Önergesine İlişkin Cevap Metni

Çocuğun ihmali ve istismarı ilgili Bakanlığımıza intikal eden herhangi bir bilgi veya ihbar anında değerlendirilmekte, olay yakından takip edilmekte, Bakanlığımızca davaya müdahil olunmaktadır.

Bakanlığımızca çocukların ihmal ve istismardan korunmasına yönelik hizmetler; koruyucu ve önleyici hizmetler, ikincil örselenmeyi önlemek ile müdahale ve rehabilitasyon sürecini kapsamaktadır.

Okullarda, risk altında bulunan çocuklarımız için koruyucu ve önleyici hizmet sunan “Mobil Çocuk Sosyal Hizmet Uygulaması” hayata geçirilmiştir. Uygulama ile okullarda; okul devamsızlığı olan, suça sürüklenme riski olan, ihmal ve istismar riski olan veya sosyal hizmet müdahalesine ihtiyaç duyan çocuklar tespit edilerek çocuk ve aile görüşmeleri gerçekleştirilmektedir. Görüşmeler sonrası çocuğun ve ailenin ihtiyaçları belirlenmekte, ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik koruyucu, önleyici ve destekleyici tedbirler alınmakta ve gerekli mesleki çalışmalar gerçekleştirilerek çocuğun, aile ve okul ortamında takibi yapılmaktadır. Ayrıca ailenin ihtiyaçlarının giderilmesine yönelik ilgili kurum ve kuruluşlar da harekete geçirilmektedir.

Korunma altında bulunan çocukların aileleri yanında bulunan kardeşleri ile sosyal hizmet müdahalesinde bulunulan çocukların tekrar riskle karşı karşıya kalmamaları ve korunmaya ihtiyacı olan çocuk durumuna gelmemeleri amacıyla çocuklar ve ailelerine yönelik izleme sistemi olan “Çocuklar Güvende Programı” uygulamaya konulmuştur.

Çocukların dijital ortamlar üzerinden karşılaşabilecekleri risklerin tespit edilmesi ve önleyici çalışmalar yapılması amacıyla Bakanlığımız bünyesinde “Sosyal Medya Çalışma Grubu” oluşturulmuştur. Sosyal Medya Çalışma Grubu; çocukların gelişimlerini olumsuz yönde etkileyecek ve çocukların ihmal, istismara maruz kaldığı internet ortamında yer alan içeriklere paydaş kurumlar olan Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu, Emniyet Genel Müdürlüğü Siber Suçlarla Mücadele Daire Başkanlığı ile işbirliği içerisinde müdahale etmektedir.

0-6 yaş grubu çocukların gelişimini olumsuz yönde etkileyecek içerikteki kitaplardan korunması ve ailelere uygun içerikli kitap seçimi konusunda rehberlik edilmesi amacıyla, çocuklara yönelik basılı eserler içerik yönünden incelenmekte ve uygun içerikli kitap listesi oluşturulmaktadır. Oluşturulan liste Bakanlığımızın resmi sayfasında yayımlanmaktadır.

0-6 yaş grubu çocukların bilişim teknolojileriyle uygun bir şekilde tanıştırılması ve çocukların dijital risklerden korunması önem arz etmektedir. Bu nedenle çocukların dijital risklerden korunması kapsamında özel kreş ve gündüz bakımevi çalışanları ile bu kuruluşlardan hizmet alan ailelere eğitim verilmektedir.

Çocuklarımızın dijital ve sosyal medya ortamlarındaki kontrolsüz ve kötü amaçlı yaklaşımlardan korunması, alternatif fiziksel, sosyal ve kültürel yaşam alanlarının yaygınlaştırılması, çocukların bedensel aktivitelere yönlendirilmesi, ruhsal ve sosyal gelişimlerine destek verilmesi amacıyla Bakanlığımız tarafından “Ekranla Değil Akranla Büyüsün Çocuklar” kampanyası başlatılmıştır.

Kamu kurumlarına bağlı yatılı kuruluşlarda kalan çocuklara yönelik hizmetlerin koruyucu ve önleyici çalışmalar kapsamında değerlendirilmesi amacıyla, Milli Eğitim

Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığına bağlı yatılı kuruluşlarda görevli personele yönelik; Çocuğa Yaklaşım, İletişimi Başlatma, Kriz ve Krize Müdahale, Çocukta Mahremiyet, Riskli Davranışlar, Sınır ve Sorumluluklarımız, Olumlu Davranış Kazandırmak konularında eğitimler düzenlenmektedir.

Çocukların kendi özel alanının farkında olma ve mahremiyetini koruyabilme becerisinin geliştirilmesi ve çocuğun gelişim dönemlerinin fiziksel, duygusal, psikolojik, bilişsel ve sosyal özellikleri göz önünde bulundurularak özel kuruluş (Kreş, Gündüz Bakımevi ve Çocuk Kulübü) personeline ve özel kuruluşlardan hizmet alan çocukların ailelerine mahremiyet eğitimi verilmektedir.

Çocuğa yönelik ihmal, istismar, şiddet vb. vakalarının önlenmesi, koruyucu ve önleyici hizmetlerin etkin bir şekilde planlanması ve uygulanabilmesi, ilk andan itibaren çocuğun yüksek yararı doğrultusunda vaka yönetiminin doğru planlanması, sağlıklı bir şekilde yürütülebilmesi ve mağdur çocuk ve ailesinin ikincil örselenmelerinin önlenmesi amacıyla nitelikli eğitimler almış, deneyimli ve farklı meslek disiplininden gelmiş personelden oluşan Uzman Müdahale Ekipleri 81 ilimizde oluşturulmuştur.

İstismara uğrayan ya da uğradığı düşünülen çocukların ikincil örselenmeleri önlemek amacıyla adli görüşmeleri ile adli ve psikiyatrik muayenelerinin yapıldığı, sosyal gereksinimlerinin karşılandığı Sağlık Bakanlığına bağlı Çocuk İzlem Merkezi (ÇİM) kurulmuştur. Çocuk İzlem Merkezlerinde Bakanlığımızda görevli sosyal çalışma görevlisi görevlendirilmiştir.

Mağduriyeti sebebiyle bakım tedbiri kararı verilen çocuklardan psikososyal desteğe ihtiyaç duyduğu değerlendirilen çocuklara yönelik psikososyal destek hizmeti veren Çocuk Destek Merkezlerimiz oluşturularak ihtisaslaştırılmıştır.

İhtisas kuruluşlar; çocukların temel gereksinimlerini karşılamak, fiziksel, duygusal, psikolojik ve sosyal ihtiyaçlarını belirleyerek gerekli müdahaleleri gerçekleştirmek, uygun ise aile ve yakın çevrelerine dönmelerini veya diğer sosyal hizmet modellerine hazır hale gelmelerini sağlamak üzere hizmet vermektedir.

İhtisas kuruluşlarında koruma ve bakım altında bulunan çocuklar ve aileleri psikososyal destek programına dâhil edilmektedir. Programı ile çocukların bireysel farklılıkları ve ihtiyaçları dikkate alınarak olumsuz yaşam deneyimlerinden kaynaklanan travmanın en aza indirilmesi, olumlu tutum ve davranış değişikliği oluşturulması hedeflenmektedir.

İçişleri Bakanlığınca; çocukların başta istismar olmak üzere tüm suçlardan korunmaları amacıyla mevzuat düzenlemesine yönelik çalışmalar sürdürülmektedir. Ayrıca Çocuk Şube Müdürlüğü hizmetlerinin kalitesini artırmak, insan hakları ile mevzuata uygun iş ve işlemlerin tesis edilmesi amacıyla çocuk birimlerinde çalışan personele hizmet içi eğitimler verilmekte olup, bu eğitimler kapsamında 2019 ve 2020 yıllarında 3.238 personele çocuğun cinsel istismarı konusunda eğitim verilmiştir.

Çocukların gün içerisinde vakitlerinin çoğunu geçirdikleri ve evlerinden ayrı oldukları okullarda her türlü şiddet, kötü alışkanlıklar ve istismardan korunmaları amacıyla gerekli kurumlar arası işbirliği yapılarak gerekli tedbirler alınmakta, okul çevreleri ile öğrenci yurtlarına yakın alanlarda bulunan park ve bahçeler, metruk binalar, umuma açık yerlerde 81 ilde eş zamanlı olarak denetim uygulamaları yapılmaktadır.

Kayıp çocukların araştırılması ve tahkikatlarının yapılması için illerde Çocuk Şube Müdürlüklerine bağlı Kayıp Çocuklar Büro Amirlikleri kurulmuş, çocuk istismarının

önlenmesine yönelik yine Çocuk Şube Müdürlüklerine bağlı ekipler sokaklarda görev yapmaktadır. Ülke genelinde İl Çocuk Şube Müdürlükleri ve İlçe Çocuk Büro Amirliklerinde toplamda 4.262 personel görev yapmakta olup, ihtiyaç duyulması halinde birimlerden personel takviyesi yapılmaktadır.

Kayıp çocukların bulunarak alilerine veya barındıkları kuruma teslim edilmeleri için 06 Nisan 2011 tarihinden itibaren il J.K.lıklarında tecrübeli personelden oluşan özel ekipler oluşturulmuştur. Ayrıca durumun özelliğine uygun olarak JÖAK, İlçe Jandarma ve Karakol Komutanlığı unsurları, Jandarma Komando Taburu, İl Jandarma Komutanlığı İstihbarat Şube Müdürlüğü unsurları (İHA, Drone vb. hava araçları) ile İz Takip Köpek Timi, Güvenlik Korucuları, Aile ve Sosyal Hizmetler İl Müdürlüğü Ekipleri, UMKE, AFAD gibi kurumlarla işbirliği içinde kayıp çocuğun bulunmasına yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Çocukların istismarının önlenmesi maksadıyla çocukların sıkça bulunduğu oyun alanları, piknik alanları, park ve okul çevresi gibi alanlarda sorumlu ilçe Jandarma ve Jandarma Karakol Komutanlıkları tarafından çıkartılan devriyelerle gerekli kontroller yapılmakta, bölgede bulunan ve yaşayan vatandaşlarla yapılan görüşmelerde bilgilendirme ve bilinçlendirme çalışmaları icra edilmektedir. Aile, kişi ve kurumların konuyla ilgili farkındalık ve duyarlılıklarının artırılması, yönelik çalışmalar yapılmaktadır.

Aile içi şiddetle ve çocuk suçlarıyla mücadele başlığı altında “Anne, Babalara ve Çocuklara Tavsiyeler” ile “Vatandaşlara Düşen Görevler” www.jandarma.gov.tr internet adresinde ayrıntılı olarak anlatılmaktadır.

Toplum Destekli Güvenlik Hizmeti modeli kapsamında ilgili kurum ve kuruluşlarla koordineli olarak çocuklara ve ailelere yönelik olarak; “Çocukların İhmal ve İstismarı, Güvenli İnternet Kullanımı, Çocuk Hakları, Sağlıklı İletişim Kurma, Okullarda Meydana Gelen Şiddet Olayları, Çocuk Kaçırılması, Alıkonulması ve Kaybolması” konularında bilgilendirme çalışmaları yapılarak broşürler dağıtılmaktadır.

Suçla sürüklenen, suç mağduru çocuklar, kaçırılan ve kaybolan çocuklar, 5 İl Jandarma Komutanlığında Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Müdürlüğü ile 76 İl Jandarma Komutanlığında Asayiş Şube Müdürlüğü bünyesinde teşkil edilen Aile İçi Şiddetle Mücadele ve Çocuk Şube Kısım Amirlikleri tarafından takip edilmektedir. İlçe J./Krk.K.lıklarında Çocuk Suçları ile ilgili işlemler ikiz görevli olarak personel tarafından yürütülmektedir. Bu kapsamda; Jandarma sorumluluk bölgesinde toplam 5.971 personel görev yapmaktadır.